

По предању, изградња манастира се везује за краља Драгутина, који је почео подизати манастир, али га је смрт претекла, па га је завршила његова жена Катарина 1317. године.

У Трношком летопису из 1791. као ктитор манастира спомиње се краљица Катарина Немањић, жена краља Драгутина. Сматра се да је манастир настао између 1276. и 1282. године.

Током Турског периода Трноша је неколико пута паљена, рушена и пљачкана. Поново је подигнута 1559. године. Манастир је спаљен 1813. године, а обновљен је 1833. године уз помоћ кнеза Милоша Обреновића.

Манастирска црква посвећена је

Манастир Трноша

Увек на мети освајача

Манастир се налази недалеко од Лознице и познат је по томе што је био прва школа Вука Караџића. – Чесма са изворском водом везује се за браћу Југовиће и остале косовске јунаке

Ваведу Пресвете Богородице. Оштећена је и током Другог светског рата. Поново је обновљена 1961. године и отада манастирски комплекс поприма данашњи изглед. Данашњи манастирски комплекс чине: црква, нови конак са

пространом трпезаријом, изложбени простор и Музеј Вуковог раног школовања. Цео манастирски комплекс је складан и прилагођен туристичком боравку. 1987. године изграђен је спомен-конак.

За манастир Трношу везан је један од најлепших народних обичаја: Ратарске свеће. Два суседна села скупљају прилоге и прилажу манастиру Трноши у воску изливене свеће за Велики четвртак. Свеће су високе око 2 метра и тешке преко 50 кг. Ни у најтежим данима историје овог краја, овај обичај није прекидан.

Игуман Јован опремио је у манастиру преписивачку радионицу где су 1571. и 1581. године преписиване богослужбене књиге за Трношу и суседне манастире. Трношки игуман Михаило боравио је 1625. године у Русији и у периоду од XVI до XVIII века руски Синод је помагао овом манастиру. Крајем XVII века насилно је скинут оловни покривач са манастирске цркве. Вук Стефановић Караџић је учио школу у овом манастиру 1797. године.

За време Првог и Другог српског

БАШТИНА

устанка Трноша је место договора устаничких вођа, због чега доживљава нова разарања.

Трноша је доста оштећена у Првом светском рату. За време Церске битке у манастир су доношени рањени српски војници. Како калуђера није било, о њима се бринуо војни свештеник VI прекобројног пука Димитрије Димитријевић. Умрле су сахрањили у порти.

Последње разарање Трноше било је на почетку Другог светског рата. Уз велико оштећење објеката, тада су уништени вредни рукописи и предмети манастирске ризнице. После Другог светског рата црква је обновљена 1964. и 1987. године током прослава 100 година од смрти и 200 година од рођења Вука Караџића.

Манастирска црква у Трноши је подигнута као једнобродна грађевина рашког градитељског стила. Иконостас цркве дело је Николе Јанковића из 1834. године.

Недалеко од манастира Трноше, налази се десетоцефна бетонска чесма са хладном изворском водом, коју народно предање приписује деветорици браће Југовића и старом Југ – Богдану. Изнад чесме издиже се капела Светог Великомученика Пантелејмона. Првобитна чесма и капела, по народном предању подигнуте су уочи Косовске битке, 1388. године. Много пута су кроз историју рушене. Ову чесму обновио је архимандрит Методије и трговац из Лешнице Младен Исаковић 1894. године.

Леп изглед и бизнис

Друштво подржава оне који наплаћују лепоту

Леп изглед се очекује од запослених, а дискриминација на основу спољашности углавном није јасно забрањена чак ни у развијеним земљама. У САД је кажњиво дискриминисати на основу расе, пола, вере или порекла, али не и на основу физичких одлика (изузев у држави Мичиген, Сан Франциску, Вашингтону и неким мањим местима). И даље робујемо стереотипу да су мање атрактивне особе и мање интелигентне или добре и због наших стереотипа овакви појединци и даље су жртва дискриминације, потврдили су недавно научници универзитета Јејл.

Истраживачи објашњавају да гојазне или особе с неправилним цртама лица теже налазе посао и трпе у друштвеним односима што су експериментално доказали професори са Универзитета Корнел. Они су тражили од учесника да осуђеницима одреде затворске казне с тим што су уз опис деликта прилагали и фотографије злочинаца. Испоставило се да су згоднији робијаша добијали мање затворске казне.

Психолог Зоран Мустеровић објашњава да живимо у диктатури лепоте јер људи имају природну склоност ка лепом, али да су њу даље развили медији и маркетинг.

– Медији нам кажу шта је заносно а рекламе, у којима су по правилу

Медији нам сугеришу шта је заносно, а рекламе у којима су по правилу привлачни људи, поручују да је лепота средство за постизање различитих циљева као што су посао, добар аутомобил, велика кућа

привлачни људи, поручују да је лепота средство за постизање различитих циљева као што су посао, добар аутомобил, велика кућа – објашњава Мустеровић.

Брз темпо живота иде на руку овој дискриминацији јер се у кратким и површним сусретима највише цене визуелни ефекат.

– Друштво подржава људе који наплаћују лепоту и који у њој не виде циљ већ средство да дођу до пословног успеха. Зашто мислите да цветају теретане, велнеси, спа центри? Људи су свесни колико је значајан изглед јер их култура учи да је лепота кључ успеха.

Уз то, додаје Зоран Мустеровић, људи који играју на карту шарма временом стварно науче да буду самоуверени и убедљиви па није ни чудо што их послодавци желе у свом тиму.

У САД око 60 одсто жена и

ЖИВОТНИ СТИЛ

40 одсто мушкараца с вишком килограма тврди да због гојазности нису добили посао. Око 16 одсто свих радника тврди да на послу трпи дискриминацију због физичког изгледа.

Компаније не воле да им се наређује кога да запосле и тврде да не могу да примају кандидате који не изгледају како треба јер ће трпети бизнис. „Наши гости очекују згодне конобарице и када бисмо запослили неку неугледну жену, пропали бисмо“, саопштио је ланац ресторана из Њу Џерзија.

Ипак, како закључује Дебора Род, професорка права на Универзитету Стенфорд, ауторка књига на ову тему и активисткиња која се у последње време залаже да се забрани дискриминација на основу физичког изгледа, жеље и стереотипи муштерија не смеју се узимати као основ за дискриминацију људи. За време борбе за грађанска права у САД средином прошлог века власници радњи на југу нису желели да запошљавају Афроамериканце јер су говорили да би то одбило њихове муштерије. Ипак, жеље муштерија нису могле да се одрже као разлог за даљу дискриминацију црнаца. Превагао је аргумент да је то био само стереотип које друштво мора да искорени.

